

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ ของประเทศไทยและของต่างประเทศ

พัฒนาการทางเทคโนโลยีในปัจจุบันได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะในด้านการประกอบธุรกิจ มีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินธุรกิจด้วย ดังจะเห็นได้จากธุรกิจร้านเกมออนไลน์ ซึ่งธุรกิจดังกล่าวได้นำเอาเทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ มีการให้บริการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และร้านเกมออนไลน์ก็ได้เปิดให้บริการกระจายอยู่ตามแหล่งชุมชนต่างๆ มีการเปิดให้บริการโดยเสรี ส่วนมากผู้ที่เข้าใช้บริการจะเป็นเด็กและเยาวชน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาทั้งนี้ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวกับเกมออนไลน์หรือเกี่ยวกับการทำธุรกิจร้านเกมออนไลน์โดยตรง มีเพียงแต่พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 เป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์อยู่ โดยมีกระทรวงวัฒนธรรมเป็นผู้ดูแล แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้มีความชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์เป็นจำนวนมากไม่ทราบข้อเท็จจริงถึงตัวบทกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่าควรรวบรวมและวิเคราะห์ถึงมาตรการทางกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์มีดังจะกล่าวต่อไปนี้

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทย

การประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในปัจจุบัน ได้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ทำให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้รับความนิยมในสังคม และในกลุ่มของผู้เล่นที่มักจะเป็นเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นวัยที่ง่ายต่อการชักจูง เนื่องจากร้านเกมออนไลน์ ถือเป็นแหล่งที่ให้ความบันเทิงที่มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งที่ให้ความบันเทิงอื่นๆ ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้ร้านเกมออนไลน์เป็นสถานประกอบการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างมาก ธุรกิจร้านเกมออนไลน์จึงเป็นธุรกิจที่เติบโตขึ้นมาในสังคมด้วยกระแสความนิยมของผู้เล่นเกมออนไลน์ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงทำการศึกษาถึงกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้าน

เกมออนไลน์ว่ามีกฎหมายอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องหรือสามารถนำมาบังคับใช้กับธุรกิจดังกล่าวได้ โดยกฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รูปแบบของการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

การประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบ บ้างก็ได้จดทะเบียนพาณิชย์ประกอบธุรกิจอย่างถูกต้องตามกฎหมาย บ้างก็ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการขอประกอบธุรกิจให้ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการแต่ละรายได้ดำเนินธุรกิจในรูปแบบที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งในธุรกิจร้านเกมออนไลน์นั้น ก็มีรูปแบบในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ประกอบการแต่ละรายมีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจในการที่จะประกอบธุรกิจไม่เหมือนกัน ฉะนั้นผู้ประกอบการต่างๆ จะต้องเลือกดำเนินธุรกิจ หรือประกอบการในรูปแบบที่ตนมีความพร้อมมากที่สุด ทั้งนี้รูปแบบของการประกอบธุรกิจแต่ละรูปแบบมีลักษณะความเป็นเจ้าของ ความรับผิดชอบ ผลตอบแทนของการลงทุน ต่างกัน โดยในประเทศไทยมีรูปแบบของการประกอบธุรกิจแบ่งออกเป็น การประกอบธุรกิจของคนธรรมดา และการประกอบธุรกิจของนิติบุคคล ซึ่งการประกอบธุรกิจดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ กล่าวคือ

1.1 กิจการของบุคคลธรรมดา

กิจการของบุคคลธรรมดา หรือเรียกว่า กิจการเจ้าของคนเดียว คือ การดำเนินธุรกิจโดยเอกชนคนเดียว หรือ โดยบุคคลเพียงคนเดียว ซึ่งอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ ผู้เป็นเจ้าของเป็นผู้ลงทุนแต่เพียงผู้เดียว มิได้ร่วมลงทุนกับบุคคลอื่น และผู้เป็นเจ้าของมีอำนาจ มีสิทธิขาดในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจนั้นแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งการประกอบธุรกิจในรูปแบบนี้ เมื่อได้กำไรจากการประกอบธุรกิจ เจ้าของกิจการก็ย่อมได้กำไรแต่เพียงผู้เดียว แต่หากธุรกิจนั้นขาดทุน เจ้าของกิจการก็ต้องรับการขาดทุนนั้นแต่เพียงผู้เดียวเช่นกัน และเจ้าของกิจการยังคงต้องรับผิดชอบในบรรดาหนี้สินต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจของตนด้วย โดยไม่จำกัดจำนวนด้วย

การที่ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวนั้น ผู้ลงทุนประกอบกิจการ จะมีความเสี่ยงในการทำกิจการสูง กล่าวคือ ผู้ประกอบกิจการจะต้องรับผิดชอบในบรรดาหนี้สินโดยไม่จำกัดจำนวน และอาจจะต้องรับผิดชอบในความผิดต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นด้วย

1.2 กิจการของนิติบุคคล

กิจการของนิติบุคคล หรือเรียกว่า กิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ กิจการห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล กิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด และกิจการบริษัท กล่าวคือ กิจการที่บุคคลตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปตกลงร่วมทุนกัน ซึ่งอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือต้องร่วมทุนกัน โดยนำเงินสด ทรัพย์สินอย่างอื่น หรือแรงงานมาลงทุนร่วมกันด้วยวัตถุประสงค์ที่จะแบ่งปันกำไรที่

ได้รับจากกิจการที่กระทำร่วมกัน โดยกิจการห้างหุ้นส่วนสามารถจำแนกประเภทของห้างหุ้นส่วนได้ ดังนี้

1) ห้างหุ้นส่วนสามัญ หมายถึงห้างหุ้นส่วนที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบเพื่อหนี้สินทั้งปวงของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวน ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1025 โดยสาระสำคัญของการเป็นหุ้นส่วน คือผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกันในหนี้ของห้าง ซึ่งหนี้สินนั้นจะต้องได้จัดทำไปในทางที่เป็นการงานของห้าง ผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญทุกคนจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินของห้างโดยไม่จำกัดจำนวน

สำหรับผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญ ย่อมมีความเสี่ยงต่อความเสียหายสูง เนื่องจากผู้เป็นหุ้นส่วนต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้เป็นหุ้นส่วนอื่นเพื่อบรรดาหนี้สินทั้งปวงโดยไม่จำกัดจำนวน

2) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล หากกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญทำการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนสามัญแล้ว ก็จะทำให้ห้างหุ้นส่วนสามัญนั้นมีสภาพเป็นนิติบุคคล หรือเรียกว่าห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

3) ห้างหุ้นส่วนจำกัด หมายถึงห้างหุ้นส่วนที่มีผู้เป็นหุ้นส่วน 2 ประเภท คือ ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิด ซึ่งจะต้องรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนลงหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัดเท่านั้น และผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิด ซึ่งจะต้องร่วมกันรับผิดชอบบรรดาหนี้สินของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวน

สำหรับห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล และห้างหุ้นส่วนจำกัด สามารถแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด โดยใช้ชื่อเดิมได้

4) บริษัทจำกัด หมายถึงบริษัทประเภทที่ตั้งขึ้นด้วยการแบ่งทุนเป็นหุ้น ซึ่งมีมูลค่าเท่าๆ กัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังสงไว้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ โดยมีบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป เริ่มก่อการ และตั้งเป็นบริษัทจำกัด ด้วยการเข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิหรือกระทำกรอย่างอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและอย่างน้อยผู้เริ่มก่อการทุกคนจะต้องลงชื่อชื่อหุ้นๆ หนึ่งด้วย และผู้ที่เป็นกรรมการของบริษัทจำกัดจะต้องรับผิดชอบโดยไม่จำกัด ซึ่งการจัดตั้งบริษัทนั้นสามารถจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิและจัดตั้งบริษัทได้ ภายในวันเดียวกัน

สำหรับการประกอบธุรกิจในรูปแบบของนิติบุคคล ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของ ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัดนั้น ผู้ประกอบธุรกิจที่เข้าร่วมทุนกัน ก็ต่างมีความเสี่ยงต่อความเสียหายในการทำกิจการสูง และการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในปัจจุบัน ผู้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์โดยส่วนมาก จะนิยมประกอบธุรกิจในรูปแบบของกิจการเจ้าของคนเดียว เนื่องจากธุรกิจร้านเกมออนไลน์นั้นถือเป็นการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก ดังนั้นการลงทุนที่จะประกอบกิจการเพียงคนเดียวก็ย่อมทำได้ หากผู้ประกอบกิจการมีความพร้อมในเรื่องของเงินทุน

2. ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์

ธุรกิจในปัจจุบันมีมากมายหลายประเภท เนื่องจาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนไว้ ในการมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ทำให้มีอาชีพและธุรกิจใหม่ๆ เกิดขึ้นในสังคมไทยมากมาย ซึ่งธุรกิจประเภทต่างๆ สามารถจำแนกตามความหมายในทางกฎหมายได้ดังนี้ (ปิยะธิดา อุปพงษ์, 2540, หน้า 104-105)

- 1) ธุรกิจประเภทเกษตรกรรม (Agriculture) หมายถึง การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไหม เลี้ยงครั่ง เพาะเห็ด และการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา และรวมถึงการประมงด้วย
- 2) ธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม (Manufacturing) หมายถึง การผลิต การแปรรูป และการหล่อหลอมวัตถุดิบให้เป็นสินค้าต่างๆ อาจเป็นสินค้าสำเร็จรูปสามารถนำไปใช้อุปโภคบริโภคได้ทันทีเช่น โทรท์คัน อาหารกระป๋อง ยา เป็นต้น หรือเป็นสินค้าวัตถุดิบเพื่อการผลิต เช่น เหมืองแร่ ป่าไม้ เป็นต้น หรือสินค้ากึ่งสำเร็จรูป เช่น เหล็กเส้น เป็นต้น
- 3) ธุรกิจประเภทหัตถกรรม (Handicraft) หมายถึง การทำด้วยฝีมือ เช่นการทอผ้าไหม การทำร่ม เครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น
- 4) ธุรกิจประเภทพาณิชยกรรม (Commercial) หมายถึง การค้าขาย เป็นการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า หรือบริการ เช่นการค้าปลีกค้าส่ง เป็นต้น
- 5) ธุรกิจประเภทบริการ (Service) หมายถึง ธุรกิจที่ทำหน้าที่ ให้บริการ เพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย รวดเร็ว ปลอดภัยหรือความสนุกสนานบันเทิงแก่ผู้บริโภคเช่น การขนส่ง การท่องเที่ยว โรงแรม โทรคมนาคม สวนสนุก การธนาคาร กระทบกันภัย โรงพยาบาล เป็นต้น ซึ่งธุรกิจประเภทนี้นับวันจะมีความสำคัญมากขึ้นเนื่องจากการขยายตัวทางด้านธุรกิจอื่นๆ และความต้องการทางด้านนี้ของผู้บริโภคมีมากขึ้นด้วย
- 6) ธุรกิจอื่นๆ เป็นการค้า เช่น ธุรกิจก่อสร้าง เป็นต้น

การประกอบธุรกิจเกมออนไลน์ ถือเป็นการประกอบธุรกิจประเภทบริการ ซึ่งในปัจจุบัน มีผู้ประกอบการเป็นจำนวนมากที่สนใจประกอบธุรกิจประเภทนี้ เนื่องจากในปัจจุบันอินเทอร์เน็ต ได้เข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของธุรกิจ การงาน หรือการเรียน ล้วนแล้วแต่นำเอาอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้ด้วยกันทั้งสิ้น อีกทั้งอินเทอร์เน็ต ก็เป็น องค์ประกอบหลักที่ใช้ในการเชื่อมต่อ เพื่อเล่นเกมออนไลน์ด้วย จึงทำให้เกมออนไลน์สามารถสร้าง ช่องทางในการประกอบธุรกิจหรือประกอบอาชีพได้ เมื่อเกมออนไลน์มีมากขึ้น ก็ส่งผลให้เกิด ผู้ประกอบการเกมออนไลน์มีมากขึ้นด้วยเช่นกัน โดยผู้ประกอบการเกมออนไลน์สามารถแบ่งได้ เป็น ผู้ประกอบการที่นำเข้าเกมออนไลน์ และผู้ประกอบการที่เปิดร้านเกมออนไลน์ ซึ่งมี รายละเอียด ดังนี้

1) ผู้ประกอบการที่นำเข้าเกมออนไลน์ ผู้ประกอบการที่ได้นำเข้าเกมออนไลน์จะ ได้แก่ ผู้ประกอบการที่ได้ซื้อลิขสิทธิ์เกมออนไลน์มาจากประเทศที่เป็นผู้ผลิตเกมออนไลน์ เนื่องจากเกมออนไลน์ส่วนใหญ่จะเป็นเกมที่ผลิตในต่างประเทศ เช่น ประเทศเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น ประเทศจีน เป็นต้น โดยที่ผู้ประกอบการที่นำเข้าเกมออนไลน์นั้น ส่วนมากจะเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้ง ขึ้นตามกฎหมายไทย และเมื่อผู้ประกอบการได้นำเข้าเกมออนไลน์แล้ว ก็จะมาเปิดธุรกิจให้ ผู้ประกอบการที่เปิดร้านให้บริการเล่นเกมออนไลน์ ซื้อลิขสิทธิ์เกมอีกต่อหนึ่ง โดยอาจจะต้องมีการ ลงทะเบียน Server ด้วย

2) ผู้ประกอบการที่เปิดร้านเกมออนไลน์ ผู้ประกอบการที่เปิดร้านเกมออนไลน์ได้แก่ ผู้ประกอบการที่เปิดร้านให้บริการคอมพิวเตอร์เพื่อเล่นเกม โดยมีอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางในการ เชื่อมต่อระบบเกมซึ่งผู้ประกอบการที่เปิดร้านเกมออนไลน์ ก็จะคิดค่าบริการ แก่ผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ในร้านของตน โดยจะคิดค่าบริการเป็นรายชั่วโมง

3. ขั้นตอนการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

ในการที่จะเปิดร้านเกมออนไลน์นั้นจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เลือกสถานที่ ที่ต้องการเปิดร้านเกมออนไลน์ โดยสถานที่ประกอบกิจการร้านเกม ออนไลน์ ต้องมีลักษณะดังนี้ (กระทรวงวัฒนธรรม, 2551, หน้า 11)

- 1) เป็นอาคารมั่นคงถาวร หรือตั้งอยู่ในอาคารที่มั่นคงถาวร
- 2) ทำเลที่ตั้งปลอดภัย และสามารถมองเห็นจากด้านนอกบริเวณที่ให้บริการ ได้ อย่างชัดเจน กรณีมีพื้นที่ให้บริการมากกว่าหนึ่งชั้น ให้ติดกล้องโทรทัศน์วงจรปิด และต้องมี บันไดหนีไฟหรืออุปกรณ์ดับเพลิง

3) ภายในร้านจะต้องมีความเหมาะสมของ แสงสว่าง เสียงรบกวน และควันต่างๆ ให้อยู่ภายใต้การดูแลที่มีมาตรฐาน

4) มีอากาศถ่ายเทสะดวก

5) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการเล่นเกมออนไลน์ หน้าจอจะต้องเป็นแบบรังสีน้อย หรือมีกระจกกรองรังสี ถ้ามีลำโพงให้ใช้ลำโพงที่สามารถควบคุมเสียง หรือมีหูฟัง

6) มีพื้นที่สำหรับผู้ขอใช้บริการที่เพียงพอ และมีทางเดินที่สะดวก

7) มีระบบป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร

8) มีห้องน้ำสำหรับให้บริการในร้านเกมออนไลน์ หรือบริเวณใกล้เคียง

9) ภายในสถานที่ที่ประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์จะต้องสะอาด ไม่อับ และไม่มึนกลิ่นรบกวน

10) มีป้ายแสดงประเภทและราคาบริการ

2. ไปจดทะเบียนพาณิชย์ที่จะประกอบธุรกิจเกมออนไลน์

3. เมื่อได้ไปทะเบียนพาณิชย์แล้ว จึงไปขอใบอนุญาตเสียภาษีเงินได้ ที่สรรพากรประจำเขตที่เปิดร้านเกมออนไลน์ เพื่อทำการเสียภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมาย

4. เมื่อได้เอกสาร คือ ทะเบียนพาณิชย์ และบัตรเสียภาษีเงินได้แล้วให้ไปขออนุญาตที่สถานีตำรวจในเขตที่เราจะเปิดร้าน

5. จากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่จากเขต หรืออำเภอ สาธารณสุข ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจมาตรวจร้าน เพื่อออกใบอนุญาต

6. เมื่อได้เอกสารครบแล้ว ก็ต้องซื้อลิขสิทธิ์โปรแกรมเกมออนไลน์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

4. การขออนุญาตประกอบธุรกิจ

การที่จะประกอบธุรกิจประเภทใดแล้ว จะต้องทำการพิจารณาว่า ธุรกิจที่ตนจะทำกิจการนั้น เป็นธุรกิจที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์หรือไม่ การประกอบธุรกิจภายในประเทศไทยมีพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 73 ตอนที่ 13, 2499, หน้า 50) และพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 123 ตอนที่ 26 ก, 2549, หน้า 1) เป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมการประกอบธุรกิจ ซึ่งการประกอบธุรกิจประเภทกิจการเจ้าของคนเดียวนั้น กิจการบางประเภทก็ถือเป็นพาณิชย์กิจตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 ซึ่งจะถูกรวมควบคุมโดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

1. พาณิชยกิจที่ถูกรวมควบคุม โดยพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 มี 11 ประเภทคือ

- 1) การซื้อ การขาย การทอดตลาด การแลกเปลี่ยน
- 2) การให้เช่า การให้เช่าซื้อ
- 3) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง
- 4) การขนส่ง
- 5) การหักดกกรรม การอุตสาหกรรม
- 6) การรับจ้างทำของ
- 7) การให้กู้ยืมเงิน การรับจํานำ การรับจํานอง
- 8) การคลังสินค้า
- 9) การแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การเครดิตฟองซิเอร์ การโพงก๊วน
- 10) การรับประกันภัย
- 11) กิจการอื่นๆ ซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

พาณิชย์กิจที่ถูกควบคุมทั้ง 11 ประเภท ผู้ประกอบพาณิชย์กิจดังกล่าวจะต้องเป็นบุคคลธรรมดาที่เป็นเจ้าของกิจการคนเดียว และได้ประกอบพาณิชย์กิจที่ถูกควบคุมเป็นอาชีพปกติ กล่าวคือ พาณิชยกิจนั้นต้องประกอบอาชีพปกติที่ทำเป็นอาชีพและมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวมาโดยตลอดเป็นปกติ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่ต้องไปจดทะเบียนพาณิชย์นั้นต้องประกอบพาณิชย์กิจที่ถูกควบคุมเป็นอาชีพปกติเท่านั้น

ต่อมาได้มีประกาศของกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ 10 พ.ศ.2551 กำหนดกิจการที่เป็นพาณิชย์กิจให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจจะต้องจดทะเบียนพาณิชย์โดยกำหนดให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ โดยพาณิชย์กิจที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศ ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจต้องทำการจดทะเบียนพาณิชย์ มีดังต่อไปนี้คือ

- 1) การขาย หรือให้เช่า แผ่นซีดี แลบบันทึก วิดีทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบันเทิง
- 2) การขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี
- 3) การซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 4) การบริการอินเทอร์เน็ต
- 5) การให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

- 6) การบริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 7) การผลิต รับจ้างผลิต แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดิทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง
- 8) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต
- 9) การให้บริการฟังเพลง และร้องเพลงโดยคาราโอเกะ
- 10) การให้บริการเครื่องเล่นเกม
- 11) การให้บริการตู้เพลง
- 12) โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่งงาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

จากการที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนดกิจการที่เป็นพาณิชย์กิจซึ่งได้แก่ การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต และการให้บริการเครื่องเล่นเกม จึงเป็นเหตุให้การประกอบธุรกิจประเภทร้านเกมออนไลน์ ซึ่งเป็นกิจการที่ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต และให้บริการเครื่องเล่นเกม เป็นพาณิชย์กิจที่จะต้องทำการจดทะเบียนพาณิชย์ เพื่อให้ทราบหลักฐานการประกอบพาณิชย์กิจของกิจการนั้น ไม่ว่าผู้ประกอบพาณิชย์กิจดังกล่าวจะประกอบกิจการในรูปแบบใด หากได้ประกอบกิจการในราชอาณาจักรแล้วก็ต้องจดทะเบียนพาณิชย์แต่ในทางปฏิบัติแล้วยังคงมีผู้ประกอบการอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ทำการให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด ส่งผลให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมผู้ประกอบการ ซึ่งหากผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์ไม่ทำการจดทะเบียนพาณิชย์ตามที่กฎหมายกำหนดแล้วจะทำให้การเข้าไปตรวจสอบ หรือการเข้าไปควบคุมนั้นเป็นเรื่องยาก เพราะฉะนั้นหากผู้ประกอบการกระทำโดยถูกต้องตามกฎหมายก็จะทำให้ปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในส่วนของ การควบคุมผู้ประกอบการเบาบางลงได้

2. หน้าที่ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ คือผู้ประกอบการต่างๆ โดยมีฐานะเป็น บุคคลธรรมดา คนเดียว หรือนิติบุคคล รวมทั้งนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ที่มาตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย และได้ประกอบกิจการอันเป็นพาณิชย์กิจตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด เมื่อพาณิชย์กิจประเภทการให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต และการให้บริการเครื่องเล่นเกม เป็นพาณิชย์กิจที่กฎหมายกำหนดแล้ว ทำให้การประกอบธุรกิจประเภทร้านเกมออนไลน์ต้องจดทะเบียน โดยผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ก็คือ ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์

ฉะนั้นผู้ประกอบการในรูปแบบต่างๆ ที่เป็นพาณิชย์จึงมีหน้าที่ยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เริ่มประกอบพาณิชย์ โดยมีหน้าที่ดังนี้

- 1) ต้องขอจดทะเบียน ต่อนายทะเบียน ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามแต่กรณี
- 2) ต้องแสดงใบทะเบียนพาณิชย์ หรือใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย
- 3) ต้องจัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์ ไว้ที่หน้าสำนักงานใหญ่ และสำนักงานสาขา โดยเปิดเผยภายในเวลา 30 วัน นับแต่วันที่จดทะเบียนพาณิชย์ และป้ายชื่อ ให้เขียนเป็นอักษรไทย อ่านง่ายและชัดเจน จะมีอักษรต่างประเทศในป้ายชื่อด้วยก็ได้ แต่จะต้องตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้ หากเป็นสำนักงานสาขาจะต้องมีคำว่า สาขา ไว้ด้วย และหากมีการเปลี่ยนแปลงรายการใดๆ ที่ได้จดทะเบียนไว้ จะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง
- 4) ต้องไปให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการจดทะเบียนตามคำสั่งของนายทะเบียน
- 5) ต้องอำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าทำการตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบการ
- 6) เมื่อเลิกประกอบพาณิชย์แล้ว จะต้องไปยื่นคำขอจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์ด้วย

ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ จะต้องทำการจดทะเบียนพาณิชย์ ในกิจการที่เป็นพาณิชย์ตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด หากผู้ที่มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ ไม่ไปจดทะเบียนพาณิชย์ดังกล่าว หรือแสดงรายการอันเป็นเท็จในการจดทะเบียน ผู้ประกอบพาณิชย์นั้นมีความผิดต้องระวางโทษตามกฎหมาย

3. ผู้มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์

การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต และการให้บริการเครื่องเล่นเกม เป็นพาณิชย์กิจที่กฎหมายกำหนดให้ต้องทำการจดทะเบียน และผู้ประกอบการจะต้องทำการจดทะเบียนพาณิชย์ในธุรกิจดังกล่าวด้วย และเพื่อให้การรับจดทะเบียนพาณิชย์ในพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานใด กฎหมายจึงได้กำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ เป็นสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ อบจ. เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตน อีกทั้งยังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีความพร้อมเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ สามารถรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตนได้ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

หรือ อบจ. ยังคงมีอำนาจรับจดทะเบียนพาณิชย์เฉพาะในท้องถิ่นนอกเขตขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้

สำหรับการประกอบพาณิชย์กิจประเภทให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต และให้บริการเครื่องเล่นเกมนั้น การจดทะเบียนพาณิชย์ในพาณิชย์กิจดังกล่าว ให้เฉพาะสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ และสำนักงานทะเบียนพาณิชย์จังหวัด เป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนพาณิชย์ โดยผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่มีที่ตั้งสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ก็ให้จดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ สำหรับผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่มีที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ก็ให้จดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนั้น

ทั้งนี้การที่กฎหมายกำหนดประเภทของกิจการบางประเภทให้เป็นพาณิชย์กิจ และจะต้องจดทะเบียนในการประกอบพาณิชย์กิจนั้น ก็เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมสถิติและเพื่อเป็นการทราบหลักฐานของผู้ประกอบพาณิชย์กิจประเภทต่างๆ

การจดทะเบียนพาณิชย์ในพาณิชย์กิจที่กฎหมายกำหนดนั้น พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 ได้กำหนดรายการในการจดทะเบียนพาณิชย์ไว้ในมาตรา 12 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “การจดทะเบียนพาณิชย์นั้น ให้มีรายการดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ และตำบลที่อยู่ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ
- 2) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ
- 3) ชนิดแห่งพาณิชย์กิจ
- 4) จำนวนเงินทุนซึ่งนำมาใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจเป็นประจำ
- 5) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ สาขา โรงเก็บสินค้าและตัวแทนค้าต่าง
- 6) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ตำบลที่อยู่ และจำนวนทุนลงหุ้นของผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน และจำนวนเงินทุนของห้างหุ้นส่วน
- 7) จำนวนเงินทุน จำนวนหุ้น และมูลค่าหุ้นของบริษัทจำกัด จำนวน และมูลค่าหุ้นที่บุคคลแต่ละสัญชาติถืออยู่
- 8) วันที่เริ่มต้นประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย
- 9) วันของจดทะเบียนพาณิชย์
- 10) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ ชื่อสัญชาติ และตำบลที่อยู่ของผู้โอนพาณิชย์กิจให้ วันที่ และเหตุที่ได้รับโอน”

ดังนั้น การที่จะประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ จะต้องทำการจดทะเบียนพาณิชย์ในการประกอบธุรกิจนั้นให้ถูกต้อง และข้อมูลที่น่ามาจดทะเบียนพาณิชย์นั้นจะต้องเป็นข้อมูลที่มีความ

จริงสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แก่ตัวผู้ประกอบการเอง เมื่อผู้ประกอบการได้ขอจดทะเบียนพาณิชย์ของตนแล้ว หากคำขอจดทะเบียนดังกล่าวถูกต้องตามกฎหมาย นายทะเบียนพาณิชย์ ก็จะรับจดทะเบียน และจะออกใบทะเบียนพาณิชย์ให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งหากได้ใบทะเบียนพาณิชย์โดยชอบแล้ว ผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์ก็สามารถประกอบธุรกิจโดยถูกต้องตามกฎหมายได้ หากแต่ผู้ประกอบการจะเลิกประกอบธุรกิจก็จะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนเพื่อเลิกกิจการดังกล่าวด้วย หรือหากผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์ ไม่จดทะเบียนพาณิชย์เป็นผู้ประกอบพาณิชย์ที่ถูกควบคุมโดยกฎหมายแล้ว ก็ทำให้ไม่สามารถประกอบธุรกิจได้ และหากมีการลักลอบประกอบธุรกิจดังกล่าว โดยละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว ผู้ประกอบกิจการนั้นมีความผิดตามกฎหมาย ต้องระวางโทษ

5. การขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

ร้านเกมออนไลน์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 หมายถึงร้านวีดิทัศน์ กล่าวคือ ร้านเกมต่างๆ รวมไปถึงร้านเกมที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตด้วย หากร้านวีดิทัศน์หรือร้านเกมออนไลน์นั้น ได้ประกอบกิจการโดยได้รับผลประโยชน์ หรือมีค่าตอบแทนจะต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน เนื่องจากร้านวีดิทัศน์หรือร้านเกมออนไลน์เป็นกิจการที่กฎหมายควบคุมอยู่ และถ้าร้านวีดิทัศน์หรือร้านเกมออนไลน์ดังกล่าว มีใ้ได้อยู่ในสถานบริการ ซึ่งได้ขอใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการของกระทรวงมหาดไทยแล้ว ผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์จะขออนุญาตจัดตั้ง หรือประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์หรือร้านเกมออนไลน์นั้น ต้องขออนุญาต โดยให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียน พร้อมด้วยหลักฐานและเอกสารดังต่อไปนี้

1. กรณีบุคคลธรรมดา ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตพร้อมด้วยหลักฐานและเอกสารดังต่อไปนี้

- 1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว
- 2) สำเนาทะเบียนบ้าน
- 3) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์
- 4) รูปถ่ายจำนวน 2 รูป
- 5) แผนที่พอสั่งเช่าที่แสดงบริเวณที่ตั้งของร้านวีดิทัศน์

2. กรณีนิติบุคคลให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตพร้อมด้วยหลักฐานและเอกสารดังต่อไปนี้

1) สำเนาหนังสือรับรองหรือหลักฐานการเป็นนิติบุคคลซึ่งแสดงรายการเกี่ยวกับชื่อ วัตถุประสงค์ ที่ตั้งสำนักงาน และผู้รับผิดชอบในการลงนามผูกพันนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

2) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของกรรมการผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล

3) สำเนาทะเบียนบ้านของกรรมการผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล

4) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์

5) รูปถ่ายจำนวน 2 รูปของกรรมการผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล

6) แผนที่พอสั่งเขปที่แสดงบริเวณที่ตั้งของร้านวิดิทัศน์

3. การยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ให้ยื่น ณ สถานที่ดังต่อไปนี้ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ส่วนในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดที่สถานประกอบการนั้นตั้งอยู่

4. กรณีที่มีการขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์หลายแห่งให้ออกใบอนุญาตหนึ่งฉบับสำหรับร้านวิดิทัศน์แต่ละแห่ง

โดยผู้ที่มาขออนุญาตทำการเปิดร้านวิดิทัศน์ จะต้องมีความสมบูรณ์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ.2551 เช่น ต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย ไม่เคยต้องโทษจำคุกในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น และผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย และถ้าเกิดใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ก็ต้องมาแจ้งนายทะเบียน สำหรับใบอนุญาตของร้านวิดิทัศน์ดังกล่าวนี้ ผู้ลงนามในใบอนุญาต คือ นายทะเบียน ซึ่งถ้าในเขตกรุงเทพมหานคร คือ เลขานุการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยอยู่ในฐานะนายทะเบียนกลาง ส่วนต่างจังหวัดคือ นายทะเบียนประจำจังหวัด ซึ่งปัจจุบันก็คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ได้รับมอบหมาย และใบอนุญาตที่ให้เปิดร้านวิดิทัศน์หรือร้านเกมออนไลน์ มีอายุ 5 ปีนับตั้งแต่วันที่ออก หากใบอนุญาตหมดอายุ ก็ให้ผู้ได้รับอนุญาตมายื่นขอต่ออายุได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

6. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

การประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงานด้วยกัน โดยแต่ละหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้ศึกษาจะกล่าวถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยมีหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

เนื่องด้วยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์จากเดิมคือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือกระทรวงไอซีที มาเป็นสำนักงานพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงวัฒนธรรม ดังนั้น

กระทรวงวัฒนธรรมจึงเป็นกระทรวงที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์โดยตรง โดยที่กระทรวงวัฒนธรรมมีหน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ดังนี้

1) สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริม บำรุงรักษา วัฒนธรรมไทย โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา เผยแพร่ และส่งเสริมหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประชาชน ที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรม รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงาน และแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- ศึกษา วิจัย และเผยแพร่องค์ความรู้ทางวัฒนธรรม
- พัฒนา ส่งเสริม คุณภาพทางวัฒนธรรมของชาติ
- เป็นศูนย์กลางในการศึกษารวบรวมเผยแพร่และให้บริการสารสนเทศ และ

กิจกรรมทางวัฒนธรรม

- ส่งเสริมกระบวนการถ่ายทอดและเรียนรู้คุณค่าทางวัฒนธรรม
- สนับสนุน ส่งเสริม และประสานการดำเนินงานวัฒนธรรม
- จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติงานส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา

ทางวัฒนธรรม

- ระดมทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานวัฒนธรรม
- ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ โดยรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุมการศึกษา ข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1) ตรวจสอบพิจารณาและกำหนดประเภทภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่าแลกเปลี่ยน หรือ จำหน่ายในราชอาณาจักร

2) อนุญาตการนำวีดิทัศน์ออกฉาย ให้เช่าแลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายในราชอาณาจักร

3) อนุญาตการนำสื่อโฆษณาออกโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ในราชอาณาจักร

4) อนุญาตการส่งภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ออกไปนอกราชอาณาจักร

4) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย (กระทรวงวัฒนธรรม, ออนไลน์, 2551)

ปัจจุบันร้านเกมออนไลน์ กำลังกลายเป็นแหล่งมั่วสุมของเด็กและเยาวชน และมีแนวโน้มว่าจะกลายเป็นปัญหาของสังคม รัฐบาลจึงได้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับเกมออนไลน์ ที่ปัจจุบันได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว อีกทั้ง ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ยังมีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสภาพสังคมของประเทศ และเกมออนไลน์ยังคงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนด้วย โดยอาจทำให้เกิดการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 และให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมีหน้าที่ในการควบคุมกิจการที่มีลักษณะเป็นกิจการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งกิจการร้านเกมออนไลน์นั้นตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 จะเรียกเกมที่ใช้เล่นว่า วีดิทัศน์ อันเป็นศัพท์เฉพาะ โดยมาตรา 4 ได้ให้ความหมายของวีดิทัศน์ไว้ว่า “วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นเกมการเล่นคาราโอเกะที่มีภาพประกอบ หรือลักษณะอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

การประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์ หรือตามกฎหมายเรียกว่า ร้านประกอบกิจการวีดิทัศน์ หากทำเป็นธุรกิจ หรือได้รับผลประโยชน์ตอบแทนแล้วจะต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน จึงจะสามารถดำเนินกิจการได้ และการประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์ หรือร้านวีดิทัศน์ จะต้องกระทำในวัน เวลา และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน แต่หากร้านเกมออนไลน์ได้อยู่ในสถานบริการอยู่แล้ว จึงไม่ต้องมาขอใบอนุญาตซ้ำซ้อน เนื่องจากร้านดังกล่าวต้องขออนุญาตประกอบกิจการ และอยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการอยู่แล้ว

การประกอบกิจการวีดิทัศน์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 ที่อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย

1) ร้านวีดิทัศน์ ซึ่งได้แก่ ร้านเกม คาราโอเกะ และวีดิทัศน์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จะต้องได้รับอนุญาตการประกอบกิจการจากนายทะเบียน

2) ร้านให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์ กล่าวคือ ผู้ประกอบกิจการต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน และวีดิทัศน์ที่จะให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายต้องได้รับการตรวจพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ก่อนเผยแพร่

3) การรับส่งวีดิทัศน์ออกไปนอกราชอาณาจักร กล่าวคือ วีดิทัศน์ที่สร้างขึ้นในราชอาณาจักร จะต้องได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ส่วนกรณี

วิเทศน์ที่จะส่งออกไปนอกราชอาณาจักร จะต้องได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิเทศน์เสียก่อน

4) ระบบการตรวจและพิจารณาวิเทศน์ กล่าวคือ ในการสร้างวิเทศน์ที่นำออกมาขายเป็นการทั่วไป ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิเทศน์ในราชอาณาจักร รวมถึงวิเทศน์ที่สร้างขึ้นเป็นการส่วนตัว และวิเทศน์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ที่นำออกมาขายเป็นการทั่วไป ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิเทศน์ในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณา และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิเทศน์ เพื่อทำการตรวจพิจารณาวิเทศน์ที่ไม่เป็นการบ่อนทำลาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี หรืออาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคง และเกียรติภูมิของประเทศไทย

วิเทศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิเทศน์ พ.ศ.2551 มี 2 ลักษณะที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติควบคุมอยู่คือ

1) วิเทศน์ที่ต้องผ่านการตรวจพิจารณา เป็นวิเทศน์ที่จะนำออกมาขายให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิเทศน์ในราชอาณาจักร

2) วิเทศน์ที่ไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณา เป็นวิเทศน์ที่สร้างขึ้นเป็นการส่วนตัว วิเทศน์ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐที่สร้างขึ้นเพื่อเผยแพร่ หรือส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงาน และวิเทศน์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม, 2551, หน้า 68-73)

2. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้า ธุรกิจบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ ดังนั้นกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จึงเป็นองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงพาณิชย์โดยตรง เนื่องจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นหน่วยงานที่ให้บริการในการจดทะเบียนประกอบกิจการ กำกับดูแลบริการข้อมูลทางธุรกิจ และพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความเข้มแข็งในการประกอบธุรกิจ

3. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที)

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีหน้าที่ในการจัดการปัญหาอันเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ดังนั้นการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยอาศัยการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงมีความเกี่ยวข้องข้องกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยตรง เพราะหากมีผู้ใช้บริการร้านเกมออนไลน์ได้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแล้วกระทำการ โดยผิดกฎหมาย หรือกระทำความผิดตามกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในส่วนของการโพสต์รูปภาพ หรือข้อมูลต่างๆ ไป

ในทางที่ลามกอนาจาร กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจในการจัดการ ดังนั้นกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ด้วย

4. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็กเยาวชนและสตรี (ปดส.)

เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็กเยาวชนและสตรี (ปดส.) เป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องในเรื่องของการให้การคุ้มครอง ป้องกัน เด็ก เยาวชน สตรี และแรงงาน จากการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน โดยมีหน้าที่ คือ การบำบัดทุกข์บำรุงสุข รับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชน เพื่อให้ทำให้สังคมดำเนินไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ หรือกฎ กติกาที่ถูกต้อง ดังนั้นเมื่อธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้มีปัจจัยในการเจริญเติบโตของธุรกิจ คือจำนวน ผู้เข้าใช้บริการอันเป็นเด็กและเยาวชนแล้ว ทำให้ กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็ก เยาวชนและสตรี (ปดส.) เข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองเด็ก ในกรณีเกิดความเสียหายอันมีผลสืบเนื่องมาจากเกมออนไลน์ และการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

5. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยงานพิเศษ เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี โดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพเมื่อ พ.ศ.2544 โดยมีเจตนาให้มีกองทุนเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการทำลายสุขภาพ อันจะมีผลนำไปสู่ให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีความเกี่ยวข้องในเรื่องของการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตาม โครงการศูนย์ปฏิบัติการสายด่วนร้านเกมและอินเทอร์เน็ต เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการศูนย์ปฏิบัติการสายด่วนร้านเกมและอินเทอร์เน็ตกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือ สสส. โดยมีจุดมุ่งหมาย และเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะแก้ไขปัญหาร้านเกมออนไลน์ที่เปิดให้บริการอยู่ทั่วประเทศในปัจจุบัน

6. สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค เป็นหน่วยงานของภาครัฐ ที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 96 ตอนที่ 72, 2522, หน้า 20) บัญญัติขึ้นมา เพื่อให้มีองค์กรของภาครัฐในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค รวมทั้งได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงาน และให้ผู้บริโภคที่ถูกละเมิดสิทธิใช้บริการ ซึ่งได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการ

คุ้มครองผู้บริโภค โดยให้สังกัดอยู่ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาล และเพื่อความสะดวกในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในเรื่อง สิทธิของผู้บริโภค เนื่องจากผู้ที่เข้ามาใช้บริการในร้านเกมออนไลน์ ถือได้ว่าเป็นผู้บริโภค กล่าวคือเป็นผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจ เพราะธุรกิจร้านเกมออนไลน์เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริการ ดังนั้นผู้ที่เข้ามาใช้บริการในร้านเกมออนไลน์ จึงมีสิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจนั้น โดยสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองดังกล่าว เป็นสิทธิที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้สิทธิไว้ กล่าวคือสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง

7. อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

การประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ มีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลธุรกิจ หลายหน่วยงานด้วยกัน ซึ่งแต่ละหน่วยงานถือเป็นหน่วยงานจากทางภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยแต่ละหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบควบคุมและพิจารณาเกมออนไลน์ หรือ เรียกว่า วิดิทัศน์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ.2551 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบแยกออกมาจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1) คณะกรรมการภาพยนตร์และวิดิทัศน์แห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ.2551 ซึ่งอำนาจดังกล่าวกำหนดอยู่ในมาตรา 9 โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- เสนอนโยบายและแผนหรือยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ต่อคณะรัฐมนตรี
- กำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้มีการสร้างภาพยนตร์และวิดิทัศน์ที่มีลักษณะสร้างสรรค์ ส่งเสริมการเรียนรู้ หรือมีคุณค่าในทางศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบที่ คนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
- เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับภาพยนตร์และวิดิทัศน์

- เสนอคำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและประกาศตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551

- ออกประกาศกำหนดสัดส่วนระหว่างภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ต่างประเทศที่จะนำออกฉายในโรงภาพยนตร์

- พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนและคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

- ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

2) คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ได้ไม่เกิน 7 คน ตามมาตรา 16 และมาตรา 17 ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ศิลปวัฒนธรรม หรือการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งต้องแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนไม่เกิน 4 คน และจากภาคเอกชนจำนวนไม่เกิน 3 คน โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- ตรวจสอบพิจารณาและกำหนดประเภทภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร

- อนุญาตการนำวีดิทัศน์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร

- อนุญาตการนำสื่อโฆษณา ออกโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ในราชอาณาจักร

- อนุญาตการส่งภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ออกไปนอกราชอาณาจักร

- ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการมอบหมาย

การตรวจพิจารณาวีดิทัศน์ หรือเรียกว่า เกมออนไลน์นั้นจะมีคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เป็นผู้ตรวจพิจารณาเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เล่นเกมทุกเพศทุกวัย โดยที่คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์จะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

3) นายทะเบียน

นายทะเบียน ได้แก่ นายทะเบียนกลาง และนายทะเบียนประจำจังหวัด ซึ่งนายทะเบียนกลาง จะมีเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ โดยมีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 ดังต่อไปนี้

- รับคำขออนุญาตประกอบกิจการ โรงภาพยนตร์ โดยมีอำนาจพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาต ได้ตามกฎหมาย
- รับคำขออนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ ได้ตามกฎหมาย
- รับคำขอประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์ โดยมีอำนาจพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาต ได้ตามกฎหมาย
- กำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายอนุญาต ประเภทภาพยนตร์ ที่ผ่านการตรวจพิจารณา
- ออกใบแทนใบอนุญาตที่สูญหาย ถูกทำลาย
- มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใดๆของผู้ที่ได้รับอนุญาต เพื่อตรวจสอบการกระทำใดที่อาจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ ตลอดจนมีอำนาจกระทำหรือสั่งการอื่นใดได้
- มีอำนาจกำหนดอัตราค่าปรับทางปกครอง
- มีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตโรงภาพยนตร์ใบอนุญาตประกอบกิจการ ให้เช่า แลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายภาพยนตร์ ประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ และให้เช่า แลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายวีดิทัศน์
- มีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์
- มีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาตที่จิตใจหรือเจตนากระทำความผิดที่ถูกลงโทษปรับทางปกครองซ้ำอีก

ในการปฏิบัติหน้าที่ ถือว่า นายทะเบียนเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ของประมวลกฎหมายอาญา

4) พนักงานเจ้าหน้าที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งในส่วนกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด โดยแต่ละบุคคลจะมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตจังหวัดของตน โดยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 ดังต่อไปนี้

- มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใดๆ ของผู้ที่ได้รับอนุญาต เพื่อตรวจสอบการกระทำใดที่อาจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ ตลอดจนมีอำนาจกระทำหรือสั่งการอื่นใดตามกฎหมาย

- ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ พนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ทำหน้าที่ตาพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

2. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการต่างๆ โดยตรง โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะมีหน้าที่ในการให้บริการจดทะเบียนธุรกิจ และกำกับดูแลบริการข้อมูลทางธุรกิจ โดยให้บริการต่างๆ เช่น การรับรองและตรวจค้นทะเบียนธุรกิจ งานบัญชีและสอบบัญชี การส่งงบการเงินและบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น งานส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว งานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การจัดซื้อจัดจ้าง งานธุรกิจส่วนภูมิภาค งานสถิติ และสถานที่ให้บริการ เป็นต้น ดังนั้นการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์จะต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายโดยการจดทะเบียนซึ่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้าถือเป็นหน่วยงานสำคัญในการรับจดทะเบียน

3. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที)

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) จะมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลเนื้อหา การเผยแพร่ การแพร่ภาพต่างๆ ที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต และดูแลในเรื่องของการใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เหมาะสมด้วย หากมีการตรวจสอบพบว่า เกมออนไลน์ใดมีเนื้อหาสื่อไปในทางลามก อนาจาร และมีการใช้ความรุนแรง หรือมีเนื้อหานำไปสู่การก่ออาชญากรรม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจในการสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดได้ หรือเรียกว่าการบล็อกเกมออนไลน์ที่เป็นความผิดเพื่อไม่ให้ระบบคอมพิวเตอร์เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความผิด

4. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็กเยาวชนและสตรี (ปดส.) มีอำนาจดังต่อไปนี้

เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็กเยาวชนและสตรี (ปดส.) มีอำนาจสามารถเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ อันเป็นที่ตั้งของร้านเกมออนไลน์ได้ โดยสามารถตรวจสอบใบอนุญาตของร้านเกมออนไลน์ และสามารถตรวจสอบได้ในช่วงที่มีเด็กและเยาวชนเข้ามาใช้บริการ โดยการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการการดังกล่าวสามารถทำการได้ระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนพระอาทิตย์ตก แต่หากสถานประกอบการนั้นๆ

ยังเปิดให้บริการอยู่ แม้จะเลยเวลาที่พระอาทิตย์ตกไปแล้ว เจ้าหน้าที่ก็สามารถเข้าไปตรวจสอบได้ โดยมีแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบ ดังนี้

- 1) ร้านเกมออนไลน์จะต้องให้บริการเกมที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน
- 2) ร้านเกมออนไลน์จะต้องห้ามเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีเข้าใช้บริการก่อนเวลา 14.00 น. ของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ยกเว้นวันหยุดราชการ
- 3) ร้านเกมออนไลน์จะต้องห้ามเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีเข้าใช้บริการหลังเวลา 22.00 น. ของทุกวัน
- 4) ร้านเกมออนไลน์จะต้องห้ามเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีที่เข้าใช้บริการเล่นเกมออนไลน์หรือคอมพิวเตอร์เกินกว่า 3 ชั่วโมง
- 5) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการนั้นต้องห้ามจำหน่ายบุหรี่ สารเสพติดทุกชนิด และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ภายในร้านเกมออนไลน์
- 6) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการนั้นต้องห้ามผู้ที่เข้าใช้บริการ สูบบุหรี่ สารเสพติดทุกชนิด และห้ามดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
- 7) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการนั้นต้องห้ามเล่นการพนัน
- 8) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการต้องไม่มีสื่อลามกอนาจารใดๆ
- 9) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการต้องดูแลมิให้มีการใช้บริการที่ขัดต่อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

5. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีอำนาจดังต่อไปนี้

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้ทำบันทึกไว้ในข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการศูนย์ปฏิบัติการสายด่วนร้านเกมและอินเทอร์เน็ต ดังนี้

- 1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลร้านเกมและอินเทอร์เน็ต โดยเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ทั้งสองฝ่ายเพื่อเป็นศูนย์ปฏิบัติการ สายด่วนร้านเกมและอินเทอร์เน็ต โดยมีหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับเรื่องร้องเรียนและประสานงานไปยังพื้นที่เพื่อตรวจสอบ
- 2) ผลักดันให้เกิดสิทธิประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการร้านเกมและอินเทอร์เน็ตเข้าร่วมโครงการร้านเกมสีขาวเพื่อเยาวชน
- 3) สนับสนุนการสร้างความเข้าใจอันดีเพื่อพัฒนามีส่วนช่วยผู้ประกอบการคุ้มครองเด็กและเยาวชน

4) สนับสนุนร้านเกมและอินเทอร์เน็ตให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัชชาสัย โดยการ จัดหาโปรแกรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้บริการในร้านเกมและอินเทอร์เน็ตที่เข้าร่วม โครงการ

5) สนับสนุนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบร้านเกมและ อินเทอร์เน็ตที่ดี ผ่าน โครงการฝึกอบรมทางกฎหมายให้แก่ผู้ประกอบการร้านเกมและอินเทอร์เน็ต ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

6. สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจดังต่อไปนี้

สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541 (ราช กิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 15 ก, 2541, หน้า 1) ได้บัญญัติให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค เป็นผู้ มีอำนาจในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภค ที่ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายอัน เนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

2) ติดตาม และสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งกระทำการใดๆ อันมี ลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้า หรือบริการใดๆ ตามที่เห็นสมควร และจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค

3) สนับสนุนหรือทำการศึกษา และวิจัยปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ร่วมกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่น

4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาแก่ผู้บริโภคในทุกระดับการศึกษา เกี่ยวกับความปลอดภัย และอันตรายที่อาจได้รับจากสินค้าหรือบริการ

5) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ผู้บริโภคเพื่อสร้างนิสัยในการ บริโภคที่เป็นการส่งเสริมพละทานมัย ประหยัด และใช้ทรัพยากรของชาติให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

6) ประสานงานกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ การควบคุม ส่งเสริม หรือกำหนดมาตรฐานของสินค้าหรือบริการ

7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง มอบหมาย

8. มาตรการในการลงโทษ

ปัจจุบันร้านเกมออนไลน์ส่วนหนึ่ง กำลังกลายเป็นแหล่งมั่วสุมของเด็กและเยาวชน ซึ่ง เป็นผู้เข้าใช้บริการ ดังนั้นจึงมีการควบคุมการประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์ ให้ผู้ที่ประกอบ กิจการต้องกระทำตามที่กฎหมายกำหนด หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามก็จะต้องมี

ความผิด และมีโทษตามกฎหมาย ซึ่งผู้ศึกษาจะกล่าวถึงโทษต่างๆ จากการที่ผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีโทษต่างๆ ดังนี้

1. บทกำหนดโทษ

สำหรับผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์ ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ในเรื่องของทะเบียนพาณิชย์ มีดังนี้

1) ผู้ใดประกอบพาณิชย์กิจ โดยไม่จดทะเบียน แสดงรายการเท็จ ไม่ยอมให้ถ้อยคำ ไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบในสำนักงาน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท กรณีไม่จดทะเบียนอันเป็นความผิด ต่อเนื่อง ปรับอีกวันละไม่เกิน 100 บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย

2) ถ้าใบทะเบียนพาณิชย์สูญหายแล้วผู้ประกอบการไม่ยื่นคำร้อง ขอใบรับแทน หรือไม่แสดงใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ที่สำนักงาน ที่เห็นได้ง่าย ไม่จัดทำป้ายชื่อ มีความผิดปรับไม่เกิน 200 บาท และถ้าเป็นความผิดต่อเนื่อง ปรับอีกวันละไม่เกิน 20 บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

3) ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ ซึ่งกระทำการฉ้อโกงประชาชน เจตนาทุจริต หรือกระทำการทุจริตอื่นใดอย่างร้ายแรง ในการประกอบกิจการ จะถูกถอนใบทะเบียนพาณิชย์ เมื่อถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้ว จะประกอบกิจการต่อไปไม่ได้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่

4) ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่ถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้ว ยังฝ่าฝืนประกอบพาณิชย์กิจต่อไป มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

2. โทษทางปกครอง หมายถึง โทษที่กฎหมายกำหนดให้ฝ่ายปกครองลงแก่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งทางปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสาธารณะสามารถดำเนินการต่อไปได้ โทษทางปกครองจึงมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1) กฎหมายให้อำนาจแก่ฝ่ายปกครองที่จะมีคำสั่งลงโทษผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งทางปกครองอย่างชัดแจ้ง ซึ่งฝ่ายปกครองนั้นนอกจากหมายถึงหน่วยงานของรัฐแล้ว ยังหมายรวมถึงองค์กรเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจมหาชนในการจัดทำบริการสาธารณะด้วย

2) ฝ่ายปกครองมีอำนาจสั่งลงโทษได้เองโดยไม่ต้องฟ้องศาล

3) การลงโทษทางปกครองมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสาธารณะที่ฝ่ายปกครองดูแลรับผิดชอบสามารถดำเนินการต่อไปได้

โทษทางปกครองมีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในเรื่อง การประกอบกิจการ ใบอนุญาตประกอบกิจการ และการปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน ซึ่งนายทะเบียนก็เปรียบเสมือนเจ้าพนักงานทางปกครอง หากผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์กระทำการใดโดยฝ่าฝืนหรือละเมิดข้อกำหนดหรือเงื่อนไขของกฎหมาย ผู้ประกอบการนั้นจะมีความผิดตามกฎหมาย และจะต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนด โดยการฝ่าฝืนหรือละเมิดข้อกำหนดหรือเงื่อนไขของกฎหมายในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับโทษทางปกครอง มีโทษดังต่อไปนี้

1) ผู้ประกอบการร้านวิดิทัศน์ไม่แสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท ต่อวัน ตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่ โดยนายทะเบียน เป็นผู้มีอำนาจสั่งระงับ การกระทำที่ฝ่าฝืน และให้แก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่ปฏิบัติตามจึงกำหนดโทษปรับ แต่ไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวัน

2) ผู้ประกอบการร้านวิดิทัศน์ทำการเปิดให้บริการนอกวัน เวลา และฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องระวางโทษ พักใช้ใบอนุญาตไม่เกินครั้งละ เก้าสิบวัน หากปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนอีก ให้เพิกถอนใบอนุญาต โดยนายทะเบียนเป็นผู้มีอำนาจสั่งดำเนินการดังกล่าว

3) หากผู้ที่ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน ให้นายทะเบียนพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครอง ไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวัน ตลอดระยะเวลาที่ทำการฝ่าฝืน

4) เมื่อพบภายหลังว่า ผู้ที่ได้รับใบอนุญาต เป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม หรือเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้

5) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ให้กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการ เป็นผู้รับโทษปรับทางปกครอง

โทษทางปกครองนี้ ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ คือ นายทะเบียน หรือผู้ที่นายทะเบียนมอบหมาย

3. โทษอาญา หมายถึง มาตรการที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีอยู่ 5 ประการ ได้แก่ การประหารชีวิต การจำคุก การกักขัง การปรับ และการริบทรัพย์สิน โดยมีหลักสำคัญคือ การกระทำนั้นต้องมีกฎหมายกำหนดไว้ชัดแจ้งและโทษที่ลง ต้องเป็นโทษที่กฎหมายกำหนดไว้ และต้องไม่มีผลย้อนหลัง

โทษทางอาญามีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในเรื่องของการ ไม่ปฏิบัติตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ซึ่งหากผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์กระทำการใดโดยฝ่าฝืนหรือละเมิดข้อกำหนดหรือเงื่อนไขของกฎหมาย ผู้ประกอบการนั้นจะมีความผิดตามกฎหมาย และจะต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนด โดยการฝ่าฝืนหรือละเมิดข้อกำหนดหรือเงื่อนไขของกฎหมายในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับโทษทางอาญา มีโทษดังต่อไปนี้

- 1) ผู้ใดขาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์โดยไม่ผ่านการตรวจพิจารณา และไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษ ปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนบาท
- 2) ผู้ใดประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ โดยทำเป็นธุรกิจ หรือได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษ ปรับตั้งแต่ หนึ่งแสนบาท ถึง ห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละ หนึ่งหมื่นบาท ตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่
- 3) ผู้ใด ชักขวาง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติหน้าที่ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งปรับทั้งจำ

9. ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการและผู้ให้บริการร้านเกมออนไลน์

ปัจจุบันการเล่นเกมออนไลน์ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงมีการเปิดร้านให้บริการเล่นเกมออนไลน์โดยผ่านคอมพิวเตอร์เป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้เกิดธุรกิจประเภทร้านเกมออนไลน์ในเชิงพาณิชย์ขึ้นมา ทำให้มีผู้ประกอบการซึ่งได้แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของร้านเกมออนไลน์เป็นผู้ให้บริการ และมีผู้เล่นเกมออนไลน์ซึ่งได้แก่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้บริการร้านเกมออนไลน์นั่นเอง เมื่อเกมออนไลน์เป็นเกมที่มีการพัฒนาโดยการนำเอาภาพเคลื่อนไหวของตัวการ์ตูนทำให้มีความสมจริง และมีการพัฒนาทำให้ตัวการ์ตูนนั้นมีท่าทางความเคลื่อนไหวเป็นแบบกราฟฟิก แอนิเมชัน จึงเป็นเหตุให้เกมเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ด้วย ซึ่งจะประกอบไปด้วยงานอันมีลิขสิทธิ์ร่วมอยู่ด้วยหลายประเภท เช่น ตัวการ์ตูน จะได้แก่งานศิลปกรรม ภาพและเสียงที่ปรากฏอยู่ในเกมออนไลน์ จะได้แก่งานโสตทัศนวัสดุ ซึ่งงานอันมีลิขสิทธิ์ดังกล่าวจะได้รับความคุ้มครองทันทีที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น และเจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะทำการใดๆ เกี่ยวกับงานของตน เช่น การทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน เป็นต้น ดังนั้นหากผู้อื่นจะทำการใดเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์แล้วจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์เสียก่อน มิฉะนั้นจะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537

1. ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการร้านเกมออนไลน์

ผู้ให้บริการได้แก่ ผู้ที่เปิดร้านให้บริการเล่นเกมออนไลน์ หรืออาจเรียกได้ว่าผู้ประกอบการ ซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ให้นิยามความหมายของคำว่า ผู้ให้บริการว่า

ผู้ให้บริการ หมายความว่า

- (1) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเอง หรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น
- (2) ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

สำหรับการให้บริการเล่นเกมออนไลน์ในประเภทต่างๆ นั้น ผู้ประกอบการจะต้องใช้ เกมที่จะนำมาให้บริการนั้นเป็นเกมที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น หรือจะเรียกได้ว่าจะต้องนำเกม แผ่นแท้ม้ามาให้บริการ เพื่อเป็นการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวสามารถนำมาปรับใช้ได้ในส่วนที่เกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้ประกอบการ โดยจะต้องพิจารณาจากความหมายและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ดังนี้

“ผู้สร้างสรรค์” หมายความว่า ผู้ทำหรือผู้ก่อให้เกิดงานสร้างสรรค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้

“ลิขสิทธิ์” หมายความว่า สิทธิแต่ผู้เดียวที่จะทำการใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น

“วรรณกรรม” หมายความว่า งานนิพนธ์ที่สร้างขึ้นทุกชนิดเช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์ และให้หมายความรวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย

“โปรแกรมคอมพิวเตอร์” หมายความว่า คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดที่นำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานหรือเพื่อให้ได้รับผลอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะ เป็นภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในลักษณะใด

“ศิลปกรรม” หมายความว่า งานอันมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(1) งานจิตรกรรม ได้แก่ งานสร้างสรรค์รูปทรงที่ประกอบด้วยเส้น แสง สี หรือสิ่งอื่น อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ลงบนวัสดุอย่างเดียวหรือหลายอย่าง

(2) งานประติมากรรม ได้แก่ งานสร้างสรรค์รูปทรงที่เกี่ยวกับปริมาตรที่สัมผัสและจับต้องได้

(3) งานภาพพิมพ์ ได้แก่ งานสร้างสรรค์ภาพด้วยกรรมวิธีทางการพิมพ์ และให้หมายความรวมถึงแม่พิมพ์หรือแบบพิมพ์ที่ใช้ในการพิมพ์ด้วย

(4) งานสถาปัตยกรรม ได้แก่ งานออกแบบอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง งานออกแบบ ตกแต่งภายในหรือภายนอก ตลอดจนบริเวณของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือการสร้างสรรค์ หุ่นจำลองของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง

(5) งานภาพถ่าย ได้แก่ งานสร้างสรรค์ภาพที่เกิดจากการใช้เครื่องมือบันทึกภาพ โดยให้แสงผ่านเลนส์ไปยังฟิล์มหรือกระจก และล้างด้วยน้ำยาซึ่งมีสูตรเฉพาะ หรือด้วยกรรมวิธีใดๆ อันทำให้เกิดภาพขึ้น หรือการบันทึกภาพโดยเครื่องมือหรือวิธีการอย่างอื่น

(6) งานภาพประกอบ แผนที่ โครงสร้าง ภาพร่าง หรืองานสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติอันเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ หรือวิทยาศาสตร์

(7) งานศิลปประยุกต์ ได้แก่ งานที่นำเอางานตาม (1) ถึง (6) อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจากการชื่นชมในคุณค่าของตัวงานดังกล่าว นั้น เช่น นำไปใช้สอย นำไปตกแต่งวัสดุ หรือสิ่งของอันเป็นเครื่องใช้ หรือนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้า

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะงานตาม (1) ถึง (7) จะมีคุณค่าทางศิลปะหรือไม่ และให้หมายความรวมถึงภาพถ่ายและแผนผังของงานดังกล่าวด้วย

“โสตทัศนวัสดุ” หมายความว่า งานอันประกอบด้วยลำดับของภาพโดยบันทึกลงในวัสดุไม่ว่าจะมีลักษณะอย่างไร อันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก โดยใช้เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการใช้วัสดุนั้น และให้หมายความรวมถึงเสียงประกอบงานนั้นด้วย ถ้ามี

“ทำซ้ำ” หมายความว่า รวมถึง คัดลอกไม่ว่าโดยวิธีใดๆ เลียนแบบ ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกเสียงและภาพ จากต้นฉบับ จากสำเนา หรือจากการโฆษณาใน ส่วนอันเป็นสาระสำคัญ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน สำหรับในส่วนที่เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้หมายความถึง คัดลอกหรือทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากสื่อบันทึกใด ไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ โดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

“ดัดแปลง” หมายความว่า ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปใหม่ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

(1) ในส่วนที่เกี่ยวกับวรรณกรรม ให้หมายความรวมถึง แปลวรรณกรรม เปลี่ยนรูปวรรณกรรมหรือรวบรวมวรรณกรรมโดยคัดเลือกและจัดลำดับใหม่

(2) ในส่วนที่เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ให้หมายความรวมถึง ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปใหม่ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ โดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำขึ้นใหม่

(3) ในส่วนที่เกี่ยวกับนาฏกรรม ให้หมายความรวมถึง เปลี่ยนงานที่มีใช้นาฏกรรมให้เป็นนาฏกรรม หรือเปลี่ยนนาฏกรรมให้เป็นงานที่มีใช้นาฏกรรม ทั้งนี้ ไม่ว่าในภาษาเดิมหรือต่างภาษากัน

(4) ในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปกรรม ให้หมายความรวมถึง เปลี่ยนงานที่เป็นรูปสองมิติ หรือสามมิติ ให้เป็นรูปสามมิติหรือสองมิติ หรือทำหุ่นจำลองจากงานต้นฉบับ

(5) ในส่วนที่เกี่ยวกับดนตรีกรรม ให้หมายความรวมถึง จัดลำดับเรียบเรียงเสียงประสานหรือเปลี่ยนคำร้องหรือทำนองใหม่

จากความหมายตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 แสดงให้เห็นว่างานที่ได้รับ ความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ได้แก่ งานสร้างสรรค์ประเภทวรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หรืองานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ ของผู้สร้างสรรค์ไม่ว่างานดังกล่าวจะแสดงออกโดยวิธีหรือรูปแบบอย่างไร ดังนั้นเมื่องานวรรณกรรม ได้ให้ความหมายรวมถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยแล้ว โปรแกรมคอมพิวเตอร์จึงได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในฐานะงานวรรณกรรมด้วย (บัณฑิต หลิมสกุล, 2547, หน้า 333) ดังนั้นเมื่อธุรกิจร้านเกมออนไลน์ดำเนินธุรกิจโดยอาศัยคอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบหลักของธุรกิจแล้วจึงทำให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายลิขสิทธิ์ด้วย เนื่องจากกฎหมายลิขสิทธิ์ได้ให้ความคุ้มครองแก่โปรแกรมคอมพิวเตอร์

การคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์นั้นมิชอบเขตในการคุ้มครองโดยจะไม่คลุมถึงความคิด หรือขั้นตอน กรรมวิธี หรือระบบวิธีใช้งานเป็นต้น ซึ่งขอบเขตในการคุ้มครองดังกล่าว เป็นการนำเอาหลักพื้นฐานของลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการคุ้มครองการแสดงออกซึ่งความคิดในรูปแบบใดก็ได้ แต่จะไม่คุ้มครองความคิด มาใช้ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายลิขสิทธิ์

ดังนั้นเมื่อผู้สร้างสรรค์งานได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์แล้วจะมีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ อันเกี่ยวกับงานที่ตนได้สร้างสรรค์ขึ้น และยังมีสิทธิที่จะห้ามมิให้บุคคลอื่นกระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิของตนด้วย (นิวัฒน์ มีลาภ, 2546, หน้า 7) แต่ผู้ที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์อาจจะไม่ใช่ผู้สร้างสรรค์งานก็ได้ กล่าวคือ ผู้ที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์อาจจะเป็นผู้รับโอนไม่ว่าจะเป็นการโอนโดยนิติกรรมหรือโดยผลของกฎหมาย แม้ลิขสิทธิ์จะโอนไปแล้วก็ตามแต่ยังมีสิทธิบางประการที่ไม่โอนไปด้วย ซึ่งสิทธิดังกล่าวได้แก่ สิทธิที่เรียกว่า ธรรมสิทธิ (Moral Right) อันเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์ซึ่งกฎหมายจะให้การคุ้มครอง หรือให้สิทธิแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ในการที่จะหาประโยชน์หรือรายได้จากงานอันมีลิขสิทธิ์ของตน โดยกฎหมายจะกำหนดสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ไว้ในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ดังนี้

“เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมมีสิทธิแต่ผู้เดียวดังต่อไปนี้

- (1) ทำซ้ำหรือดัดแปลง
- (2) เผยแพร่ต่อสาธารณชน

(3) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง

(4) ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น

(5) อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตาม (1) (2) หรือ (3) โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดหรือไม่ก็ได้ แต่เงื่อนไขดังกล่าวจะกำหนดในลักษณะที่เป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมไม่ได้

การพิจารณาว่าเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง (5) จะเป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมหรือไม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ฉะนั้นการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยที่ผู้ประกอบการให้บริการ โดยผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแล้ว ผู้ประกอบการจะต้องให้บริการโดยไม่ขัดต่อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ และกฎหมายลิขสิทธิ์ในส่วนของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย ซึ่งการละเมิดโปรแกรมคอมพิวเตอร์กฎหมายได้บัญญัติไว้ในมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ดังนี้

“การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่โปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 15 (5) ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำดังต่อไปนี้

- (1) ทำซ้ำหรือดัดแปลง
- (2) เผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (3) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานดังกล่าว”

ทั้งนี้เมื่อกฎหมายมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการละเมิดโปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้วก็มีข้อยกเว้นเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยเช่นกัน โดยกฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ดังนี้

“การกระทำแก่โปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หากไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร และได้ปฏิบัติตามมาตรา 32 วรรคหนึ่ง ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) วิจัยหรือศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น
- (2) ใช้เพื่อประโยชน์ของเจ้าของสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น
- (3) ดิจิตอล หรือแนะนำผลงานโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น
- (4) เสนอรายงานข่าวทางสื่อสารมวลชนโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น

(5) ทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในจำนวนที่สมควร โดยบุคคลผู้ซึ่งได้ซื้อหรือได้รับโปรแกรมนั้นมาจากบุคคลอื่น โดยถูกต้อง เพื่อเก็บไว้ใช้ประโยชน์ในการบำรุงรักษาหรือป้องกันการสูญหาย

(6) ทำซ้ำ คัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของศาลหรือเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย หรือในการรายงานผลการพิจารณาดังกล่าว

(7) นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ

(8) คัดแปลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในกรณีที่ทำเป็นแก่การใช้

(9) จัดทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อเก็บรักษาไว้สำหรับการอ้างอิง หรือค้นคว้าเพื่อประโยชน์ของสาธารณชน”

ดังนั้นหากผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งแก่โปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 15 และมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 แล้วจะถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หากผู้ประกอบการได้กระทำการดังต่อไปนี้คือ ทำซ้ำหรือคัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เช่าต้นฉบับ หรือสำเนางานดังกล่าว โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก็จะถือว่าผู้ประกอบการเป็นผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ แต่หากกระทำการใดแล้วเข้าเงื่อนไขตามมาตรา 35 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 จะไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยการละเมิดลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 นั้นมีการละเมิดโดยตรง และการละเมิดโดยทางอ้อม ซึ่งการละเมิดโดยตรง หมายถึงการกระทำที่กฎหมายถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิในงานแต่ละประเภท และผู้กระทำละเมิดนั้นเป็นผู้ทำซ้ำหรือคัดแปลงโดยตรง ส่วนการละเมิดโดยทางอ้อมนั้น คือผู้กระทำรู้หรือมีเหตุอันควรรู้งานนั้นๆ ได้ทำขึ้นมาโดยละเมิด แต่ยังไม่ได้กระทำการเพื่อการหากำไร (นิวัฒน์ มีลาภ, 2546, หน้า 49-50) และไม่ว่าจะทำการละเมิดโดยตรงหรือละเมิดโดยทางอ้อมเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้ว ผู้ประกอบการจะต้องระวางโทษปรับตั้งสองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและถ้าหากกระทำการไปเพื่อการค้าแล้ว จะต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสี่ปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงแปดแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

2. ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการร้านเกมออนไลน์

เมื่อผู้ประกอบการได้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์แล้ว ก็จะมีผู้ที่เข้ามาใช้บริการซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 27 ก, 2550, หน้า 4) ได้นิยามความหมายของผู้ที่เข้ามาใช้บริการว่า “ผู้ให้บริการหมายความว่าผู้ให้บริการของผู้ให้บริการ ไม่ว่าต้องเสียค่าบริการหรือไม่ก็ตาม” ซึ่งโดยทั่วไปแล้วผู้ให้บริการส่วนมากจะเป็นเด็กและเยาวชน และจะเข้ามาเล่นเกมออนไลน์ที่ร้านที่เปิดให้บริการเล่นเกมออนไลน์โดยจะเสียค่าบริการเป็นรายชั่วโมง ซึ่งเกมออนไลน์นั้นจะต้องเล่นผ่านเครื่อง

คอมพิวเตอร์ ทำให้การดำเนินธุรกิจร้านเกมออนไลน์นั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาในส่วนของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เนื่องจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือ สิ่งอื่นใดที่นำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงาน โดยจะต้องอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นสำคัญในการเล่นเกมนออนไลน์ด้วย ซึ่งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนับว่าเป็นเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก เนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นสามารถทำให้เข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้สะดวก รวดเร็ว ด้วยเหตุนี้เองจึงส่งผลให้อัตราของผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาเช่น ผู้ประกอบการไม่สามารถดูแลผู้ใช้บริการได้อย่างทั่วถึง และเกิดปัญหาในเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาต่างๆ ซึ่งอยู่ในอินเทอร์เน็ต โดยประเด็นปัญหาดังกล่าว คือปัญหากฎหมายลิขสิทธิ์ กล่าวเฉพาะเรื่อง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และหากผู้ใช้บริการเล่นเกมออนไลน์โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแล้วใช้สื่ออินเทอร์เน็ตไปในทางที่ผิด เช่นมีการดาวน์โหลดข้อมูลที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือมีการโพสต์รูปลามก อนาจาร ก็จะเป็นเหตุให้เข้าข่ายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 จึงทำให้เกิดปัญหาว่า จะเอาผิดกับผู้ใช้บริการได้อย่างไร เนื่องจากการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตนั้นประชาชนทั่วโลกสามารถทราบและเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้โดยไม่มีเขตแดน อินเทอร์เน็ตจึงเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีเครือข่ายสามารถติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงกันได้ทั่วโลกไม่มีขอบเขตจำกัด (อำนาจ เนตยสุภา, 2541, หน้า 115-119)

ดังนั้นลักษณะของการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงมีผลเกิดขึ้นโดยไม่มีเขตแดน ซึ่งไม่ว่าที่ใดในโลกก็สามารถเปิดระบบคอมพิวเตอร์ได้ทั่วโลก จึงถือเป็นอาชญากรรมที่ไร้พรมแดน หากเกิดมีการกระทำอย่างหนึ่งเกิดขึ้นในประเทศซึ่งไม่ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดแต่ผลของการกระทำนั้นได้ก่อให้เกิดความเสียหายอีกประเทศหนึ่ง ฉะนั้นจึงต้องพิจารณาถึงความรับผิดชอบและการรับโทษตามบททั่วไปของประมวลกฎหมายอาญา (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 73 ตอนที่ 95 ก ฉบับพิเศษ, 2499, หน้า 12) ในเรื่องเกี่ยวกับหลักดินแดนด้วยดังนี้ (พรเพชร วิชิตชลชัย, 2550, หน้า 29-31)

ประการแรก หากการกระทำส่วนหนึ่งส่วนใดในราชอาณาจักรหรือผลแห่งการกระทำเกิดขึ้นในราชอาณาจักร ซึ่งการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดที่มีโทษทางอาญา ดังนั้นจึงต้องนำหลักกฎหมายความรับผิดชอบในเรื่องหลักดินแดนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาปรับใช้ด้วย โดยที่กฎหมายบัญญัติเรื่องหลักดินแดนไว้ในมาตรา 5 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“ความผิดใดที่การกระทำแม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใดได้กระทำในราชอาณาจักรก็ดี ผลแห่งการกระทำเกิดในราชอาณาจักร โดยผู้กระทำประสงค์ให้ผลนั้นเกิดในราชอาณาจักร หรือโดย

ลักษณะแห่งการกระทำ ผลที่เกิดขึ้นควรเกิดในราชอาณาจักร หรือยอมจะเล็งเห็นได้ว่าผลนั้นจะเกิดในราชอาณาจักรก็ทำให้ถือว่าความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร

ในกรณีการเตรียมการ หรือพยายามกระทำการใดซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แม้การกระทำนั้นจะได้กระทำนอกราชอาณาจักร ถ้าหากการกระทำนั้นจะได้กระทำตลอดไปจนถึงขั้นความผิดสำเร็จ ผลจะเกิดขึ้นในราชอาณาจักร ให้ถือว่า การเตรียมการหรือพยายามกระทำความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร”

การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึง การเข้าแทรกแซง ทำลาย การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ การเผยแพร่ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้กระทำในประเทศไทย แต่ถ้าผลที่เกิดขึ้นคือผู้รับข้อมูลสามารถเปิดรับข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นในประเทศไทยย่อมถือว่าผลแห่งการกระทำเกิดในประเทศไทย และถือว่าความผิดนั้นได้กระทำในประเทศไทยด้วย เช่นเดียวกับกรณีที่มีการเตรียมการหรือความพยายามกระทำการใด ๆ ที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 บัญญัติไว้เป็นความผิด แม้การเตรียมการหรือพยายามนั้นจะได้กระทำนอกประเทศไทยแต่ถ้าหากกระทำไปตลอดแล้วผลจะเกิดในประเทศไทย ก็ถือว่า การเตรียมการหรือพยายามกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้กระทำในประเทศไทย

ประการที่สอง การกระทำของตัวการ ผู้สนับสนุนหรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดที่ได้กระทำนอกราชอาณาจักร จะต้องนำหลักกฎหมายความรับผิดชอบในเรื่องหลักดินแดนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาปรับใช้ด้วยเช่นกัน โดยที่กฎหมายบัญญัติเรื่องหลักดินแดนไว้ในมาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“ความผิดใดที่ได้กระทำในราชอาณาจักร หรือที่ประมวลกฎหมายนี้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร แม้การกระทำของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ของผู้สนับสนุน หรือของผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้นจะได้กระทำนอกราชอาณาจักร ก็ให้ถือว่าตัวการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำได้กระทำในราชอาณาจักร”

และเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวแล้วจะเห็นว่าตัวการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หากได้มีการกระทำ สนับสนุน หรือใช้นอกประเทศไทยก็ถือว่าตัวการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้นได้กระทำความผิดในประเทศไทย

ดังนั้นเมื่อผู้ใช้บริการได้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เกิดขึ้น ถึงแม้ลักษณะความผิดนั้นอาจส่งผลไปทั่วโลกหรือนอกราชอาณาจักร แต่ก็สามารถนำบทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญามาตรา 5 และมาตรา 6 ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักดินแดนมาปรับใช้ได้ ทำให้สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้ และผลของการที่ผู้ใช้บริการได้กระทำผิดนั้น

จะต้องระวางโทษตามกฎหมายทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของความผิดโดยโทษทางอาญานั้นจะมีทั้งโทษปรับและโทษจำคุก

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในต่างประเทศ

การประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้รับกระแสความนิยมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยแต่ละประเทศก็มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการทำธุรกิจร้านเกมออนไลน์ที่แตกต่างกันออกไป โดยที่ผู้ศึกษาสามารถสรุปมาตรการของประเทศต่างๆ ซึ่งพอสังเขปได้ ดังนี้

1. สาธารณรัฐเกาหลี

สาธารณรัฐเกาหลี เป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเช่นเดียวกับประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีระบบกฎหมายแบบ Civil Law คือได้จัดทำกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษร ในรูปของประมวลกฎหมายต่างๆ (Codification) อันเป็นการรวบรวมกฎหมายในเรื่องเดียวกันเข้าไว้ด้วยกัน มีการจัดทำเป็นหมวดหมู่ และมีระบบการบังคับใช้ที่อ้างอิงกันได้ นับว่าเป็นระบบกฎหมายที่สามารถบังคับใช้ได้สะดวก ประชาชนสามารถทราบได้ว่ากฎหมายเป็นอย่างไร เพราะได้มีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์โดยชัดเจน รู้ได้ว่ามีสิทธิและหน้าที่เป็นประการใดและจะดำเนินการอย่างใดจึงจะเป็นการชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ได้มีการจัดระบบศาลให้ทันสมัย เพื่อสามารถอำนวยความสะดวกในการพิจารณาพิพากษาคดีที่เกิดขึ้น ผู้พิพากษามีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี

ในปัจจุบันประเทศเกาหลีใต้ มีประชากรส่วนหนึ่งที่เล่นเกมออนไลน์แล้วเสพติดจนคิด ซึ่งสาเหตุหลักๆ ก็มาจากการที่ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้มีการเปิดอย่างเสรี เพราะทางภาครัฐของประเทศเกาหลีใต้ มีทั้งมาตรการที่ควบคุม และมีมาตรการที่สนับสนุนร้านเกมออนไลน์ไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากประเทศเกาหลีใต้มองเห็นถึงส่วนเสียของการเล่นเกมออนไลน์ และมองถึงส่วนดีในการเล่นเกมนออนไลน์ว่าเป็นยุคของอุตสาหกรรมไอทีด้วย โดยประเทศเกาหลีใต้มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุม และมาตรการในการสนับสนุนธุรกิจร้านเกมออนไลน์ พอสรุปได้ ดังนี้

ทางภาครัฐมีการสร้างศูนย์คลินิกเพื่อทำการรักษาและบำบัดเด็กที่ติดเกมออนไลน์โดยที่ทางภาครัฐมีการขอความร่วมมือกับบริษัทผู้ผลิตเกมออนไลน์ ให้มีการสร้างคำแนะนำเป็นแบบรณรงค์เอร์ออนไลน์ คิดไว้ตามสื่อสำหรับการเล่นเกมออนไลน์ต่างๆ เพื่อเป็นการเตือนสติผู้เล่นเกมและแนะนำวิธีการเล่นเกมอย่างถูกต้อง

ทางภาครัฐเห็นว่า เกมออนไลน์จะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ที่ผลักดันให้อุตสาหกรรมไอที พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ภาครัฐจึงเป็นผู้ลงทุนให้เกิดเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วประเทศ เพื่อจะผลักดันให้ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ สามารถพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เกี่ยวกับเกมออนไลน์ได้ โดยเฉพาะการกระตุ้นการใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และมีการเอื้อประโยชน์ให้นักพัฒนา สามารถสร้างเกมออนไลน์ได้มากขึ้น

ทางภาครัฐได้มีการสร้างกฎเพื่อส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมไอที และได้มีนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมเกมออนไลน์อย่างจริงจัง เช่น พัฒนาบุคลากรให้เป็นนักพัฒนาเกมระดับมืออาชีพ มีการเปิดมหาวิทยาลัยไซเบอร์ซึ่งเป็นสถาบันที่เปิดสอนด้านการพัฒนาเกมออนไลน์โดยตรง ซึ่งส่งผลให้ประเทศเกาหลีได้มีอัตราการเติบโตด้านไอทีเร็วที่สุดในโลก

กฎหมายเกี่ยวกับเกมออนไลน์ของประเทศเกาหลีได้ อนุญาตให้มีการซื้อขายไอเท็มในเกมออนไลน์ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีการอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวมาแล้วกว่าสองปี และยังมีการเปิดเว็บไซต์ที่เป็นตลาดกลางซื้อขายไอเท็มในเกมออนไลน์ต่างๆ ด้วย

ทางภาครัฐมีการจัดเรตติ้งของเกมออนไลน์ที่นำเข้ามาในประเทศในแต่ละประเภทด้วย และมีการติดตั้งซอฟต์แวร์ที่ผู้ปกครองสามารถกำหนดชั่วโมงในการเล่นเกมออนไลน์ให้กับบุตรได้

ทางภาครัฐมีการกำหนดให้ผู้เล่นเกมออนไลน์ต้องลงทะเบียนการใช้งาน คือต้องมีรหัสประจำตัวประชาชนเกาหลี หรือเรียกว่า KSSN. เพื่อให้สามารถควบคุมและนำเสนอเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เล่นเกมออนไลน์ หากมีการลักลอบใช้รหัสประจำตัวประชาชนเกาหลี หรือ KSSN. ของผู้อื่น จะมีความผิดตามกฎหมายของเกาหลีใต้ โดยมีบทลงโทษให้จำคุกไม่เกินสามปี ปรับไม่เกินสิบล้านวอน หรือประมาณสี่แสนบาทไทย

เหตุผลที่เลือกประเทศเกาหลีมาศึกษาเปรียบเทียบ เนื่องจากประเทศเกาหลีถือเป็นแหล่งที่ผลิตเกมออนไลน์มากที่สุด อีกทั้งประเทศเกาหลียังมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และมีการจัดทำกฎหมายในรูปของ Civil Law เช่นเดียวกับประเทศไทย และประเทศเกาหลียังขึ้นชื่อว่าเป็นแหล่งอุตสาหกรรมไอทีอีกด้วย โดยประชากรของประเทศเกาหลีส่วนหนึ่งก็มีปัญหาจากการเล่นเกมออนไลน์ กล่าวคือมีการเล่นเกมออนไลน์แล้วติดเกมซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมอื่นๆ ตามมา ทำให้ภาครัฐของประเทศเกาหลีได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจึงได้มีการออกมาตรการกฎหมายต่างๆ เข้ามาควบคุมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเกมออนไลน์

โดยรัฐบาลเกาหลีได้ควบคุมและสนับสนุนธุรกิจร้านเกมออนไลน์ควบคู่กันไป แสดงให้เห็นว่าทางภาครัฐของประเทศเกาหลี ได้มองเห็นถึงส่วนดีส่วนเสียจากการเล่นเกมออนไลน์ แต่ในประเทศไทยการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ หรือตัวสินค้าเกมออนไลน์ยังคงมีภาพลักษณ์

ต่อสังคมในลักษณะที่เป็นลอบอยู่ ภาครัฐมีเพียงมาตรการในการควบคุมธุรกิจดังกล่าวเท่านั้น ยังไม่มี มาตรการที่เป็นการสนับสนุนซึ่งหากประเทศไทยนำมาตรการในการควบคุมและสนับสนุนธุรกิจ ร้านเกมออนไลน์ควบคู่กันไปอย่างเช่นประเทศเกาหลีมาปรับใช้กับสถานการณ์เกมออนไลน์ในปัจจุบัน อาจส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายและข้อกำหนดหรือเงื่อนไขต่างๆ เห็นผลชัดเจนยิ่งขึ้น

2. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน หรือประเทศจีน มีการปกครองเป็นลัทธิสังคมนิยมในลักษณะของตนเอง มีระบบเผด็จการ โดยพรรคการเมืองพรรคเดียว หรือพรรคคอมมิวนิสต์จีน โดยพรรคคอมมิวนิสต์จีนจะเป็นผู้กำหนดนโยบายต่างๆ และประเทศจีนยังมีระบบลูกขุนที่เรียกว่า “ผู้ให้ความเห็น” โดยจะทำหน้าที่ในศาล เฉพาะคดีที่ต้องอาศัยความรู้เฉพาะทาง โดยประเทศจีนจะใช้กฎหมายระบบ Civil Law และระบบกฎหมายสังคมนิยม หรือกฎหมายคอมมิวนิสต์ทั้งสองระบบ เนื่องจากหากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจ และที่ดิน หรือการเมืองก็จะใช้ระบบกฎหมายแบบสังคมนิยมเพื่อประโยชน์ของรัฐในการบังคับใช้กฎหมาย แต่หากไม่เกี่ยวข้องการเมืองก็จะใช้ระบบกฎหมายแบบ Civil Law เป็นเหตุให้กฎหมายจีนมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และยังไม่มีการปฏิบัติหรือตีความเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ประเทศจีนมีมาตรการควบคุมร้านเกมออนไลน์ และควบคุมเด็กและเยาวชนที่เข้าไปเล่นเกมร้านเกมออนไลน์อย่างจริงจัง อีกทั้งประเทศจีนยังมีบทลงโทษผู้ปกครองที่ละเลยในการดูแลบุตรด้วย โดยประเทศจีนมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายควบคุมสถานที่ที่ให้บริการเล่นเกมอินเทอร์เน็ต และมีมาตรการในการควบคุมการให้บริการเล่นเกมออนไลน์ด้วย เนื่องจากจำนวนผู้เล่นเกมออนไลน์ในประเทศจีนนั้น เพิ่มขึ้น 23 เปอร์เซ็นต์ จากปีที่ ค.ศ.2007 เป็นจำนวน 40.17 ล้าน และยอดขายของเกมออนไลน์นั้นมีมูลค่าถึง 10.57 พันล้านหยวน หรือ 1.46 พันล้านดอลลาร์ ทางการเงินจึงเริ่มมีการห้ามให้เด็กเข้าไปเล่นเกมออนไลน์ในร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ และมีการออกกฎควบคุมสถานที่ที่ให้บริการเล่นเกมอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเล่นเกมออนไลน์ให้เข้มงวดขึ้น กล่าวคือ รัฐบาลจีนมีการสั่งปิดร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ หรือร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่บริการเกมออนไลน์ที่ยอมให้เด็กและเยาวชนเข้าไปเล่นเกมออนไลน์ที่มีเนื้อหารุนแรงและไม่เหมาะสม, รัฐบาลจีนมีคำสั่งให้เด็กที่จะเข้าไปใช้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องมีผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองคอยดูแลด้วย, รัฐบาลจีนมีคำสั่งห้ามเปิดร้านเกมออนไลน์ในเวลากลางคืนและให้เปิดบริการห่างจากโรงเรียนระดับประถมและโรงเรียนระดับอนุบาลไม่ต่ำกว่า 200 เมตร, รัฐบาลจีนมีการสร้างศูนย์บำบัดผู้ติดเกมออนไลน์ ซึ่งการออกกฎควบคุมสถานที่ที่ให้บริการเล่นเกมอินเทอร์เน็ตดังกล่าวเป็นผลมาจากมีผู้เสียชีวิตจากการแข่งขันเล่นเกมมาราธอนมาแล้ว และเป็นการง่ายที่จะมีการเข้าไปเล่นเกมออนไลน์แบบผิดกฎหมายได้ ทั้งที่บ้านส่วนตัวหรือตามมุดถนนต่างๆ โดยร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ที่

ให้บริการเล่นเกมออนไลน์ในประเทศจีนจะเรียกกันว่า เน็ตบาร์ ซึ่งภายในก็จะมีคอมพิวเตอร์เรียงเป็นแถวยาว และมีการเล่นเกมออนไลน์กัน ซึ่งคนจะยิ่งเยอะมากขึ้นในฤดูหนาว ทำให้ทางการเงินต้องการที่จะลดจำนวนอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ดังกล่าว เพราะมีบางร้าน ที่มีการติดตั้งเกมที่ผิดกฎหมายไว้ ดังตัวอย่างในเส้นเงิน ดำรวจเข้าจับกุมร้านอินเทอร์เน็ตที่ผิดกฎหมายถึง 563 ร้าน และยังพบว่าในหนึ่งร้านมีพื้นที่แค่ 40 ตารางเมตรแต่มีคอมพิวเตอร์อยู่ถึง 30 เครื่องด้วยกัน ซึ่งทางการเงินได้เริ่มเข้มงวดกับเรื่องดังกล่าวมากขึ้น (Ecommerce-magazine, ออนไลน์, 2551)

ประเทศจีนมีกฎหมายเรียกว่า “Administration of Business Sites of Internet Access Services” โดย The Ministry of Information Industry Order [2002] No.363 of the State Council, September 29 2002 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยกฎหมายดังกล่าวมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

กฎหมายฉบับนี้จะเรียกร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตว่า “Business Sites of Internet Access Services” กล่าวคือสถานที่ตั้งของธุรกิจที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต

การประกอบธุรกิจจะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐ โดยกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ จะรับผิดชอบในเรื่องการลงทะเบียนเพื่อขอใบอนุญาตในการประกอบธุรกิจ ตามมาตรา 4

การขออนุญาตในการประกอบธุรกิจจะต้องเข้าเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดด้วย เช่นต้องมีชื่อและสถานที่ประกอบธุรกิจที่แน่นอน, ภายในสถานที่ประกอบธุรกิจต้องมีระบบจัดการเสียงและจะต้องมีระบบรักษาความปลอดภัย, บริเวณภายในสถานที่ประกอบธุรกิจจะต้องมีพื้นที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ และจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคเป็นผู้ควบคุมดูแลด้วย ตามมาตรา 8

ในการขออนุญาตประกอบธุรกิจจะต้องมีการติดตั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับหน่วยงานของภาครัฐด้วยโดยเอกสารที่จะต้องยื่นขออนุญาตมีดังนี้ คำขออนุญาต, หนังสือรับรองหรือหนังสือคำประกัน, หนังสือการรับรองเครดิต และเอกสารสำคัญอื่นๆ ตามกฎหมาย(ถ้ามี) โดยทางภาครัฐจะดำเนินการภายใน 20 วันทำการหลังจากได้รับหนังสือขออนุญาต ตามมาตรา 10,11

หากมีการเปลี่ยนแปลง เช่นมีการเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ภายในร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือมีการเปลี่ยนแปลงชื่อร้าน หรือเปลี่ยนแปลงรายละเอียดจากเดิมที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้วจะต้องแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบด้วย ตามมาตรา 13

ห้ามผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตกระทำการใดไปในทางเสียหาย เช่นห้ามกระทำการใดโดยขัดแย้งกับกฎที่ออกใช้บังคับโดยกฎหมาย ห้ามกระทำการใดโดยลามก อนาจาร หรือเล่นการ

พนันหรือใช้ความรุนแรงยั่วเย้าที่อาจก่อให้เกิดอาชญากรรม ห้ามกระทำการใดๆ ที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นเสียหาย อับอาย เสียชื่อเสียง โดยละเมิดสิทธิตามกฎหมาย ตามมาตรา 14

ห้ามผู้ให้บริการและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ดำเนินการใดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ความปลอดภัยเกี่ยวกับข้อมูลหรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น ผลิตหรือแพร่กระจายไวรัส ซึ่งเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายระหว่างประเทศ, การล้วงล้ำเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลหรือทำลายการทำงานต่างๆ ของข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์อย่างผิดกฎหมาย, การกระทำอื่นๆ ถูกห้ามโดยกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับ ตามมาตรา 15

ห้ามผู้ให้บริการและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าไปเล่นเกมออนไลน์เพื่อการพนัน ตามมาตรา 18

หากผู้ให้บริการตรวจสอบพบสิ่งผิดปกติหรือสิ่งทีกระทำการโดยผิดกฎหมายจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ผู้ให้บริการจะต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐแผนกความมั่นคงและความปลอดภัย ตามมาตรา 19

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องแขวนป้ายประกาศใบอนุญาตในการให้บริการ และป้ายเตือนภายในร้านที่ให้บริการ ตามมาตรา 20

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องตรวจสอบ และลงทะเบียนบัตรประชาชน หรือใบอนุญาตอื่นๆ ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต และควรบันทึกความสัมพันธ์ของข้อมูลการลงทะเบียนและบันทึกข้อมูลสำรองไว้อย่างน้อย 60 วัน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเข้าไปตรวจสอบได้ และการลงทะเบียนหรือบันทึกข้อมูลจะต้องไม่มีการแก้ไขหรือลบ ตามมาตรา 23

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคารพต่อความปลอดภัยของข้อมูลและความปลอดภัยของสาธารณะในการควบคุมเพลิง โดยจะต้องสังเกตความผิดปกติภายในร้านด้วย เช่น ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องห้ามมิให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจุดไฟ หรือสูบบุหรี่หรือเก็บสิ่งของที่เป็นวัสดุไวไฟ หรือนำสิ่งของที่สามารถระเบิดได้เข้ามาภายในร้าน โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องแขวนป้ายห้ามสูบบุหรี่ภายในร้านด้วย, ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตห้ามสร้างประตูที่ตายตัวที่เป็นการปิดกั้นทางออกของประตู, ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตต้องไม่ปิดกั้นหรือล็อกประตูและหน้าต่างทุกบานที่จะใช้เป็นช่องทางในการหลบหนี หรือประตูฉุกเฉิน ห้ามผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหยุดการใช้งานเครื่องมือรักษาความปลอดภัยทางเทคนิคโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา 24

เหตุผลที่เลือกประเทศจีนมาศึกษาเปรียบเทียบ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้ควบคุมสถานที่ที่ให้บริการเล่นอินเทอร์เน็ตของประเทศจีนนั้น มีผลใช้บังคับมาแล้วกว่า 6 ปี แสดงให้เห็นว่าประเทศจีนสามารถใช้กฎหมายดังกล่าวบังคับได้ ถึงแม้ประเทศจีนจะมีจำนวนประชากรมากที่สุด

ในโลกแต่การใช้กฎหมายบังคับประชากรในประเทศนั้นกลับประสบความสำเร็จ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้ควบคุมร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าฐานข้อมูลต่างๆ หรือเพื่อเล่นเกมออนไลน์นั้น มีมาตรการในการควบคุมที่ชัดเจน มีการกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ หรือตัวองค์กร หรือตัวสถาบันที่มีความเกี่ยวข้องอย่างชัดเจน และตัวกฎหมายที่ใช้บังคับนั้นมีการกำหนดกฎเกณฑ์และเงื่อนไขในการเปิดร้านที่ให้บริการเล่นอินเทอร์เน็ตคล้ายคลึงกับกฎเกณฑ์และเงื่อนไขในการเปิดร้านในประเทศไทย ถึงแม้ลักษณะสังคมของประเทศไทยและประเทศจีนจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของสิทธิเสรีภาพต่างๆ เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมแบบประชาธิปไตย แต่สังคมจีนจะเป็นสังคมแบบคอมมิวนิสต์ แต่กฎหมายที่ประเทศจีนกำหนดเพื่อใช้บังคับในประเทศนั้น หากไม่ใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมืองแล้วประเทศจีนก็จะบังคับใช้กฎหมายในลักษณะ Civil Law เช่นเดียวกับประเทศไทย

ดังนั้นเมื่อกฎหมายที่ประเทศจีนใช้บังคับแก่ธุรกิจที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อการต่างๆ มีความคล้ายคลึงและมีข้อกำหนดเงื่อนไขในการเปิดให้บริการสอดคล้องกับข้อกำหนดของประเทศไทยแล้ว แต่ตัวกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทย ยังมีใช้ตัวกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ธุรกิจร้านเกมออนไลน์โดยตรง จึงส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีความชัดเจน ซึ่งหากประเทศไทยมีตัวกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์โดยตรงแล้วจะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และเมื่อประเทศไทยและประเทศจีนมีมาตรการในการในการควบคุมที่คล้ายคลึงกันแล้ว ในการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายของประเทศจีนในเรื่องของการควบคุมร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อการต่างๆ นั้นสามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้ โดยอาจจะมีการออกข้อกำหนดเงื่อนไขที่มีมาตรฐานเดียวกัน หรือออกข้อกำหนดเงื่อนไขให้เป็นมาตรฐานสากล